РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2328 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0105/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) („Агенцията“) нейният окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 351 630 151 EUR, което представлява значително увеличение с 62,41 % в сравнение с 2021 г.; като има предвид, че бюджетът на Агенцията се осигурява почти единствено от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че увеличението на бюджета на Агенцията за 2022 г. се обосновава главно с допълнителните задачи на Агенцията, свързани с управлението на нови широкомащабни информационни системи и оперативната съвместимост на информационните системи;

В. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“) в своя доклад относно годишните отчети на Агенцията за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията са надеждни и че свързаните с тях операции по отношение на приходите са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти; като има предвид, че Палатата установи обща сума на плащанията в размер на 17,8 милиона евро, направени през 2022 г., от които според нейните констатации 10,9 милиона евро плащания, свързани с три конкретни договора, са неправомерни, като тя счита, че 6,8 милиона евро не съответстват на клаузите на съответните рамкови договори, което представлява общо 4,80 % от бюджетните кредити за плащания, налични през 2022 г., като това надхвърля прага на същественост, определен за одита, и води до становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания; като има предвид, че с изключение на тези неотговарящи на изискванията плащания Палатата заключава, че свързаните с отчетите операции по отношение на плащанията за годината, приключила на 31 декември 2022 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва, че в резултат на усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година степента на изпълнение на бюджета е 91,13 % за бюджетните кредити за поети задължения, което представлява намаление с 8,87 % спрямо 2021 г.; отбелязва освен това със загриженост, че степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е 86,71 %, което представлява намаление с 7,94 % спрямо 2021 г.;

2. отбелязва със загриженост, че според доклада на Палатата Агенцията е пренесла 14,4 милиона евро (23 %) от наличните за 2022 г. бюджетни кредити за поети задължения към 2023 г., и че тази сума включва 13,7 милиона евро (или 95 %) бюджетни кредити по дял II, свързани с административни разходи (97 % през 2021 г.); отбелязва повтарящите се преноси на бюджетни кредити, поради което Палатата припомня, че повтарящите се високи равнища на преноси противоречат на бюджетния принцип на ежегодност и са показателни за структурни проблеми при изпълнението на бюджета или за слабо бюджетно планиране; отбелязва отговора на Агенцията, че извършените през 2022 г. преноси на бюджетни кредити са за необходими или повтарящи се административни дейности, като е предоставила гаранции по отношение на спазването на принципа на добро финансово управление за съответните

([1]) ОВ C 38, 31.1.2023 г., стр. 103.

операции; отбелязва въз основа на доклада на Агенцията относно последващите мерки, предприети във връзка с освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Агенцията за финансовата 2021 година (наричан по-долу „доклад за последващите действия на Агенцията“), че Агенцията е изготвила план за действие, който включва няколко мерки, изпълнени считано от 2023 г., с оглед спазване на принципа на ежегодност и намаляване на равнището на преносите; отбелязва в този контекст, че подписването през четвъртото тримесечие на 2023 г. на новия рамков договор за предоставяне на външни услуги за подкрепа е от съществено значение за постигането на тези цели; очаква изпълнението на този план за действие да доведе до значително подобрение и призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия в това отношение напредък;

Резултати от дейността

3. приветства факта, че Агенцията използва някои инструменти, като ключови показатели за ефективност с цел измерване на добавената стойност от своите дейности и подобряване на управлението на бюджета си; отбелязва, че нейната годишна работна програма за 2022 г. включва 135 дейности, от които 90 осъществени дейности (67 %), 16 текущи (12 %), 20 текущи и забавени (15 %) и 9 дейности са отложени (7 %); отбелязва новия подход на Агенцията, при който нейните дейности са рационализирани в портфейли и програми, за да се отразят оперативният модел на Агенцията и взаимозависимостта между проектите и дейностите; приканва Агенцията да определи и докладва за подобренията, постигнати в резултат от този нов подход;

4. приветства Агенцията за приемането на всички законоустановени корпоративни програмни документи и задължителни корпоративни доклади в съответствие с регулаторните изисквания в рамките на законоустановените срокове, като например единния програмен документ за периода 2023—2025 г.; отбелязва, че Агенцията също така е приела пътна карта за изпълнение на стратегията, за да съгласува стратегическите си оперативни цели и да наблюдава изпълнението на дългосрочната стратегия на Агенцията за периода 2021—2027 г.; отбелязва освен това усилията на Агенцията да подобри своите процеси на многогодишно и годишно планиране чрез нов инструмент („Anaplan“); отбелязва, че Агенцията е използвала общата рамка за оценка (CAF), за да анализира своите силни и слаби страни, което е довело до представянето през април 2022 г. на доклад за самооценка с план за действие, който да послужи на пътната карта, като подробно се описват приоритетите на Агенцията за оперативно развитие; отбелязва, че Агенцията е кандидатствала за етикета „Ефективен ползвател на CAF“;

5. приветства продължаващата подкрепа от страна на Агенцията за прилагането на политиките на Съюза в областите на свободното движение на хора и стоки, общата виза за пътуване, граничния контрол, имиграцията и убежището, както и сътрудничеството между националните правоприлагащи и съдебни органи, включително във връзка с борбата срещу организираната престъпност, контрабандата и трафика на хора и тероризма; очаква значителен принос на Агенцията за цифровизацията на правосъдието, за да се подобри сътрудничеството между съдебните органи на Съюза и да се осигури по-добър достъп до правосъдие за гражданите и предприятията на Съюза;

6. припомня ключовата роля на Агенцията за осигуряване на стабилно функциониране и непрекъснат достъп, както и за развитието и поддръжката на информационните системи на Съюза в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР), като Шенгенската информационна система (ШИС), Визовата информационна система (ВИС) и Европейската база данни за дактилоскопични отпечатъци на лица, търсещи убежище (Евродак); припомня, че тези системи са от решаващо значение в областта на граничния контрол и сътрудничеството в областта на правоприлагането, визовото застраховане и проверките и разглеждането на молбите за убежище; отбелязва, че през 2022 г., с изключение на някои инциденти, довели до краткосрочна недостъпност и закъснения, всички основни работни системи са спазили съответните за тях споразумения за нивото на обслужване, като достъпността на ШИС е 99,94 %, достъпността на ВИС — 99,69 %, а достъпността на Евродак — 99,88 %;

7. приветства пускането в действие на обновената ШИС през март 2023 г. (отложено от ноември 2022 г.); отбелязва постигнатия напредък, но със закъснения на различни равнища, по отношение на анализа, проектирането, разработването и изпитването на новите системи в областта на ПВР, а именно Системата за влизане/излизане (СВИ), Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (ECRIS-TCN), както и по отношение на интегрирането на тези системи, включително споделената услуга за биометрично съпоставяне; отбелязва освен това, че 947 превозвача (както от Съюза, така и извън него) и 54 доставчици на софтуер за превозвачи са регистрирани в Агенцията или са подали заявление за такава регистрация с цел създаване на междусистемни връзки за СВИ и ETIAS; приветства в този контекст организирането на кръгла маса в сектора, озаглавена „EES, ETIAS и Carriers Getting Ready for the Entry into Operation“ (СВИ, ETIAS и превозвачи, готови за въвеждане в експлоатация), и кампанията за регистрация и повишаване на осведомеността на превозвачите с цел повишаване на осведомеността и подобряване на регистрацията; признава, че ВИС е подложена на значителни промени в съответствие с преразгледания Регламент за ВИС; отбелязва в този контекст, че през 2022 г. Агенцията е стартирала два проекта - един за преразгледана ВИС и един за оперативна съвместимост на ВИС, с цел да се структурира развитието на ВИС;

8. отбелязва освен това постигнатия напредък по отношение на новата архитектура за оперативна съвместимост, която ще интегрира всички информационни системи, управлявани от Агенцията, с цел подобряване на обмена на информация и сътрудничеството между правоприлагащите и съдебните органи в целия Съюз; отбелязва в този контекст, че според консолидирания годишен отчет за дейността (КГОД) на Агенцията за 2022 г., макар Агенцията да е продължила да бъде ангажирана с осигуряването на тези нови системи, възпрепятстващите последици от прекъсванията на веригата на доставки, съчетани с трудностите за някои от изпълнителите на Агенцията да спазват графиците за изпълнение, са довели до забавяния, които са наложили прегледа и преразглеждането на първоначалния план; отбелязва, че тези забавяния, по-специално по отношение на въвеждането в експлоатация на централната система на СВИ, която е крайъгълен камък на архитектурата за оперативна съвместимост, са оказали „ефект на доминото“ върху навременността и изпълнението на всички взаимосвързани проекти; отбелязва мерките, предприети от Агенцията за справяне с този проблем чрез одобряване на нова стратегия за прилагането на СВИ, подхода за минимален жизнеспособен продукт и нова пътна карта за оперативна съвместимост, с цялостно преразглеждане на графика на оперативната съвместимост, включващ редица вълни, които имат за цел осигуряване на компонентите на архитектурата за оперативна съвместимост с периодични издания на всеки 6—9 месеца, стигащи до 2026 г., както е посочено в доклада за последващите действия на Агенцията; отбелязва, че според декларацията за достоверност на изпълнителния директор на Агенцията удължените срокове за въвеждане в експлоатация на програмата СВИ вероятно ще окажат въздействие върху ресурсите, необходими за завършване на разработването;

9. отбелязва със задоволство, че Агенцията е продължила да постига няколко други тясно свързани нормативно предвидени цели, като например обучение за държавите членки относно използването на информационните системи в областта на ПВР, изготвяне на задължителни доклади за техните технически резултати, годишни статистически данни и списъци на оправомощените органи; приветства в този контекст, че през 2022 г. Агенцията е провела 48 обучителни дейности, които са достигнали до над 3 000 участници, модернизирала е платформата си за електронно обучение и е финализирала своята пътна карта за обучение на държавите членки и свързания с нея план за действие; отбелязва освен това, че Агенцията е продължила да разширява ролята си в областта на правосъдието на Съюза, като е започнала подготовка за приемането на системата e-CODEX (платформа, улесняваща трансграничните съдебни производства чрез сигурно предаване на информация), публикувала е доклад относно начина, по който цифровизацията на международните пътувания ще засегне пътуващите към Съюза, и е съавтор на доклад заедно с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст) относно използването на решения с изкуствен интелект в подкрепа на трансграничното сътрудничество в областта на наказателното правосъдие;

10. отбелязва сътрудничеството на Агенцията с други агенции на Съюза, по-специално с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) при разработването на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS), с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) във връзка с прилагането на преработената Шенгенска информационна система (ШИС), Системата за влизане/излизане (СВИ), ETIAS и Регламентите за оперативна съвместимост, с Евроюст във връзка с прилагането на Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (ECRIS-TCN) и комуникацията в областта на електронното правосъдие посредством онлайн обмен на данни (e-CODEX), Регламентите за оперативна съвместимост и координацията на дейностите, свързани с цифровизацията на съдебното сътрудничество, с Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA) във връзка с прилагането на Регламента на Комисията относно електронната комуникационна мрежа „DubliNet“, с Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL) във връзка с организирането на съвместни курсове за обучение относно използването на системите в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР), както и с Агенцията на Европейския съюз за основните права във връзка с организирането на съвместни курсове за обучение, в които се подчертава аспектът на основните права при управлението на информационните системи в областта на ПВР; насърчава Агенцията да продължи сътрудничеството си с другите агенции на Съюза;

Ефикасност и успехи

11. отбелязва мерките, предприети от Агенцията за подобряване на нейната енергийна ефективност и екологични резултати, включително по отношение на целите за неутралност по отношение на климата, както е посочено в доклада за последващите действия на Агенцията, CAAR, отговорите на Агенцията на въпросите на Парламента с искане за писмен отговор и в доклада на Палатата; отбелязва в този контекст, че през 2022 г. Агенцията е започнала постепенно да прилага своя собствена система за управление на околната среда (СУОС), основана на принципите на Схемата за управление на околната среда и одитиране (EMAS) и плана за действие на Комисията във връзка с Европейския зелен пакт, и е приела своята политика в областта на околната среда; отбелязва, че се предвижда пълното прилагане на СУОС и следователно на регистрацията по EMAS да бъдат постигнати до 2024 г.; приветства участието на Агенцията в мрежата за екологизиране на Мрежата на агенциите на ЕС (EUAN), която предлага възможност за използване на материала от други агенции на Съюза с по-голям опит в прилагането на EMAS; отбелязва освен това, че Агенцията използва критерии за екологосъобразни обществени поръчки в бизнес области като управление на съоръжения, хардуерни проекти и информационно-технологична инфраструктура и проекти; приветства Агенцията за докладването относно нейните екологични резултати чрез ключов показател за резултатите, който показва въглеродния отпечатък на Агенцията; отбелязва, че базовата линия за обемни показатели за вода, енергия, потребление на хартия и производство на отпадъци ще бъде определена през 2023 г., за да се използва за изчисляването и оценката на такива показатели от този момент нататък;

12. отбелязва съгласно писмените отговори на Агенцията на хоризонталните въпроси на Парламента, че Агенцията е сключила споразумения за нивото на обслужване (СНО) с няколко други агенции на Съюза по отношение на предоставянето на подкрепа по въпроси, свързани с непрекъснатостта на дейността, както и с цел повишаване на ефективността в други области на сътрудничество; отбелязва в този контекст, че Агенцията има СНО с Frontex и Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA) за хостване на техните звена за възстановяване при бедствия, както и годишно СНО с Европол за организирането на съвместни заседания на Европол и на комитета по сигурността на eu-LISA; призовава Агенцията да продължи сътрудничеството си с други агенции на Съюза, така че да могат да бъдат използвани всички налични ресурси; поздравява Агенцията за сътрудничеството ѝ с Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA) чрез СНО, което обхваща услугите за подкрепа, предлагани от ENISA, във връзка с планирането, изпълнението и оценката на годишните учения в областта на киберсигурността;

13. отбелязва, че през февруари 2022 г. Агенцията е приела стратегия за възлаганията, за да изясни и хармонизира своето планиране на човешките ресурси, за да оптимизира използването на ресурсите, по-специално за да балансира цялостния състав на човешките ресурси на Агенцията (т.е. дела на вътрешния персонал спрямо външните доставчици на услуги); отбелязва освен това, че Агенцията е постигнала повишаване на ефективността, като е използвала съществуващите списъци с резерви, създадени по време на предишни процедури за подбор, и групирани профили и по-дълги списъци с резерви за покриване на няколко длъжности в рамките на една процедура за набиране на персонал;

14. приветства Агенцията за напредъка, постигнат през 2022 г. по отношение на цифровизацията на нейните процеси; отбелязва в областта на човешките ресурси, че Агенцията е въвела нови модули на системата SYSPER (интегрираната информационна система на Комисията за управление на човешките ресурси), а именно модула за докладване в областта на човешките ресурси и модула за ОВД; отбелязва в областта на обществените поръчки, че през 2022 г. Агенцията е започнала да се запознава с Инструмента на Комисията за управление на обществените поръчки (PPMT) и неговите изисквания, за да изпълни предварителните условия за въвеждане, които бяха успешно завършени през 2023 г.; отбелязва, че Агенцията прилага модула eSubmission за покани за участие в търгове на стойност над 15 000 EUR; отбелязва освен това, че физическият подпис на оферентите е бил прекратен след въвеждането на този модул; призовава Агенцията да увеличи усилията си за пълното прилагане на PPMT; отбелязва на последно място, че в областта на предотвратяването и управлението на конфликтите на интереси Агенцията цифровизира подаването на задължителните декларации или искания за прилагане на съответните правила;

Политика относно персонала

15. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е било изпълнено на 89,3 %, като са били назначени 192 срочно наети служители (193 през 2021 г.) от общо 215 разрешени длъжности за тази категория служители съгласно бюджета на Съюза (в сравнение с 213 разрешени длъжности през 2021 г.); отбелязва, че освен това през 2022 г. за Агенцията са работили 121 договорно наети служители и 11 командировани национални експерти, при 167 разрешени длъжности за договорно наети служители и 11 разрешени длъжности за командировани национални експерти; отбелязва, че броят на предвидените в бюджета длъжности за договорно наети служители се е увеличил с 35, от 132 на 167 поради бюджетното разрешение за новите задачи, възложени на Агенцията (преразгледана ВИС, ETIAS и оперативна съвместимост); отбелязва, че въпреки усилията на Агенцията текучеството на персонала се е увеличило от 5,5 % през 2021 г. на 7,1 % през 2022 г., а степента на запълване на длъжностите е спаднала на 82 %, което е по-ниско от целта на Агенцията за 94 %, по-специално поради броя на краткосрочните и по-ниските степени на длъжности, които Агенцията трябва да предложи;

16. отбелязва със загриженост състава с оглед на разпределението по пол сред висшето и средното ръководство на Агенцията — 12 мъже (86 %) и 2 жени (14 %), сред управителния съвет — 50 мъже (82 %) и 11 жени (18 %) и сред служителите като цяло — 209 мъже (67 %) и 101 жени (33 %); отбелязва, че според доклада за последващите действия на Агенцията тя продължава да полага усилия за постигане на цялостен баланс между половете, като се съсредоточава върху комуникацията и процедурите за набиране на персонал с цел привличане на по-голям брой кандидати от женски пол; приветства участието на Агенцията през 2022 г. в онлайн форума за професионално развитие „Жените в технологиите“; приветства освен това назначаването на новия изпълнителен директор, като по този начин се постига баланс между половете сред висшите ръководни длъжности; припомня, че е важно да се осигури баланс между половете и призовава Агенцията да продължи да полага усилия за постигане на баланс между половете на всички равнища чрез конкретни действия, които привличат кандидатури от жени за длъжностите, предлагани от Агенцията; призовава Комисията и държавите членки при номинирането на своите членове в управителния съвет на Агенцията да вземат предвид факта, че е важно да се осигури баланс между половете;

17. поздравява Агенцията за усилията ѝ в областта на човешките ресурси, като тя се стреми да привлече различни кандидати, да позиционира Агенцията като работодател по избор и да поддържа талантливи служители; отбелязва в този контекст, че през 2022 г. Агенцията е представлявала Мрежата на агенциите на ЕС на виртуалния кариерен форум за международни организации и е засилила дейностите си за класиране на работодатели чрез специални кампании, като например разкази на служители в социалните медии; приветства Агенцията за стартирането на пилотна програма за вътрешна мобилност, насочена към оползотворяване на съществуващите компетентности на служителите и насърчаване на непрекъснатото професионално развитие в рамките на Агенцията за нейните служители; отбелязва в този контекст, че Агенцията е започнала да разработва своя основана на компетентностите стратегия за управление на човешките ресурси и да преразглежда своята рамка за компетентностите, което ще окаже въздействие върху обявленията за свободни длъжности и оценките на кандидатите;

18. приветства политиката на Агенцията за нулева толерантност към тормоза; отбелязва, че през 2022 г. са проведени три вътрешни административни разследвания, свързани с тормоз, които са приключили, като пред съдилищата е заведено допълнително дело; призовава Агенцията да пристъпи бързо към търсене на отговорност от лицата, отговорни за неправомерно поведение; отбелязва, че от 2022 г. Агенцията е подписала договор с външна адвокатска кантора, за да може бързо да се справи с нарастващата необходимост от административни разследвания, включително такива разследвания, свързани със сексуален или психически тормоз или с други дисциплинарни въпроси; отбелязва, че Агенцията е приключила подбора на новите доверени съветници, като петима нови съветници са избрани и обучени да подкрепят организацията при насърчаването на зачитането и достойнството на работното място и да подкрепят служителите, търсещи помощ в ситуации, които се възприемат като психически или сексуален тормоз;

19. отбелязва мерките на Агенцията за подобряване на опита и благосъстоянието на нейните служители; отбелязва, че е стартирана програма за психичното здраве на служителите и техните семейства, която включва абонаментна услуга за самостоятелна грижа, уебинари и сесии за индивидуални консултации; отбелязва, че след дерогацията, получена в очакване на образец за решение, Агенцията не е приложила по аналогия решението на Комисията от 24 март 2022 г. относно работното време и хибридната работа; отбелязва, че към септември 2022 г. Агенцията е прилагала решение на изпълнителния директор относно временните договорености за хибридна работа; отбелязва освен това, че на 16 ноември 2023 г. Агенцията е приела образеца на решение с начална дата на действие 1 януари 2024 г.; накрая отбелязва със задоволство, че Агенцията е приела Хартата на Мрежата на агенциите на ЕС за многообразие и приобщаване

Обществени поръчки

20. отбелязва констатациите в доклада на Палатата, които са довели до становище с резерви, което се дължи на неправомерността на няколко плащания, извършени през 2022 г. на обща стойност 17,8 милиона евро във връзка със седем конкретни договора, които представляват 4,8 % от общата сума на бюджетните кредити за плащания, налични през 2022 г.; отбелязва, че неправомерността на тези плащания е свързана главно с отклонения от съответните рамкови договори; отбелязва, че според отговорите на Агенцията на въпросите на Парламента с искане за писмен отговор, нередностите по отношение на плащанията, извършени през 2022 г., могат да бъдат групирани в три категории, а именно: изменение на договори с фиксиран срок (6,5 милиона евро); удължаване на конкретни договори над максималния разрешен срок (3,7 милиона евро); и липса на подробности относно изискванията в конкретни договори (7,5 милиона евро); отбелязва, че някои от тези неправомерни плащания, възлизащи на общо 10,5 милиона евро, са свързани с три конкретни договора, въз основа на които са извършени плащания също и през 2021 г. и които са счетени за неправомерни от Палатата в нейния годишен доклад относно агенциите на Съюза за същата година; отбелязва, че според изявленията, направени от изпълнителния директор на Агенцията по време на заседанието на комисията по бюджетен контрол от 29 ноември 2023 г. (наричани по-долу „изявленията на изпълнителния директор“), срокът на действие на шест от седемте конкретни договора, посочени в доклада на Палатата, е изтекъл без неизплатени суми; подчертава, че това е повтарящ се проблем за Агенцията; отбелязва мерките, които Агенцията е предприела за справяне с тях, както е посочено в отговорите на Агенцията на забележките на Палатата; призовава Агенцията да продължи да предприема действия за пълното решаване на този въпрос и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за постигнатия напредък;

21. отбелязва с дълбока загриженост, че 2022 г. е третата поредна година, за която Палатата е изразила становище с резерви по отношение на областта на възлагането на обществени поръчки и управлението на договорите на Агенцията, характеризираща се с високи разходи, понесени от Агенцията, поради нередности, забавени и неподходящи тръжни процедури и липса на дължима грижа от страна на Агенцията по отношение на правилата за възлагане на обществени поръчки; отбелязва плана за действие на Агенцията за задълбочен преглед на нейните процеси с цел установяване и отстраняване на първопричините за повтарящите се забележки на Палатата в тази област, както е посочено в отговорите на Агенцията на въпросите на Парламента с искане за писмен отговор, в доклада за последващите действия на Агенцията и в изявленията на изпълнителния директор; поради това очаква трайно подобрение в резултат на изпълнението на този план за действие, по-специално като се има предвид, че срокът на действие на шест от седемте конкретни договора, счетени за нередовни от Палатата, е изтекъл без неизплатени суми; призовава Агенцията да докладва периодично на органа по освобождаване от отговорност за напредъка, постигнат във връзка с изпълнението на плана за действие, както и за всички предприети коригиращи действия;

22. подчертава, че според доклада на Палатата, през 2022 г., както и през 2021 г., Агенцията е извършила плащания въз основа на конкретен договор (в размер на 40 милиона евро), който не е изпълнил правилно свързания с него рамков договор, тъй като в него не са посочени подробности за придобитите услуги (количества и дата на доставките); отбелязва, че съгласно този договор Агенцията е платила 7,5 милиона евро през 2022 г.; признава, че според коментарите на Агенцията, включени в записката от 13 ноември 2023 г., озаглавена „Освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2022 г. — констатации на ЕСП относно eu-LISA. Кратка бележка за членовете на ЕП“, основната причина за неопределения характер на този договор, подписан в края на 2018 г., е необходимостта да се запази финансирането за оперативната съвместимост между СВИ и ВИС, за която бюджетното планиране, намирайки се извън контрола на Агенцията, се е изместило значително от действителното приемане на съответното законодателство; отбелязва, че без този договор свързаната с това сума, необходима за осигуряване на оперативната съвместимост, щеше да бъде загубена; отбелязва, както се посочва в отговора на Агенцията на констатацията на Палатата, корективните мерки, които Агенцията е предприела чрез изменение на посочения договор, с което е добавено по-подробно описание на предоставените услуги; отбелязва, че Агенцията не е удължила този договор, чийто срок на действие е изтекъл през 2022 г.; припомня в този контекст, че забавянията при приемането и прилагането на съответните правни актове са ключови фактори за определяне на степента на подробност и точност, която Агенцията може да предложи при първоначалното сключване на рамкови договори; отбелязва становището, посочено в доклада за последващите действия на Агенцията, че съкращаването на времето за подготовка на актовете за изпълнение би оказало пряко въздействие върху капацитета на Агенцията да планира по-добре своите обществени поръчки и да ограничи договорните промени;

23. отбелязва със загриженост, че според доклада на Палатата, Агенцията е използвала процедура на договаряне за възлагането на поръчка без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка; отбелязва, че Агенцията е обосновала това решение със съображения за изключителна спешност, в разрез със становището на службите на Агенцията, отговарящи за обществените поръчки и правното обслужване; отбелязва съображенията за становището на Палатата, че използването на тази процедура не е било обосновано; въпреки това отбелязва отговора на Агенцията, че би възникнал риск от прекъсване на поддръжката в продължение на няколко месеца, тъй като сроковете за изпълнение на програмата за СВИ са се променили официално на по-късен етап и общото време, необходимо за възлагането на поръчката и за прехода към нов изпълнител, се оценява на най-малко осем месеца; счита в този контекст, че подходът на Агенцията е разумен; отбелязва, че според отговора на Агенцията междувременно срокът на действие на договора за възложената поръчка е изтекъл;

24. отбелязва още две забележки относно системите за управление и контрол на Агенцията, съдържащи се в доклада на Палатата; отбелязва първата забележка по отношение на придобиването на хардуер (27,7 милиона евро), за който не са получени ценовите листи на продавачите на хардуер и не са извършени предварителни проверки; отбелязва втората забележка по отношение на възлагането на обществена поръчка под формата на рамков договор за хоризонтални операции с прогнозна стойност от 490 милиона евро, че за шест заседания на комисията за оценка не е водена документация, а е подписан само окончателният доклад; призовава Агенцията да подобри своите системи за вътрешен контрол, за да се избегнат подобни недостатъци в бъдеще;

25. отбелязва, че Агенцията е адресат на осем забележки от докладите на Палатата за предходни години (2017, 2018 и 2021 г.) със статус „неприключени“; настоятелно призовава Агенцията да извърши без забавяне необходимите действия по тези забележки и да информира органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия в това отношение напредък;

Предотвратяване и управление на конфликти на интереси и прозрачност

26. отбелязва, че Агенцията е изпълнила решения относно предотвратяването и управлението на конфликти на интереси по отношение на своите служители и на външните дейности по време на тяхната работа за Агенцията и след това; приветства факта, че всички служители трябва да подават декларации за интереси веднъж на две години, с изключение на служителите, участващи в управлението на финансовите потоци, и служителите на висши ръководни длъжности, които трябва да подават такива декларации ежегодно; отбелязва освен това, че всички служители на Агенцията са задължени също така да представят такива декларации по всяко време, когато положението се промени; отбелязва, че Агенцията публикува на своя уебсайт декларациите за интереси и автобиографиите на служителите на висши ръководни длъжности; приветства факта, че от 2022 г. се публикуват както декларациите за интереси, така и автобиографиите на членовете на управителния съвет и техните заместници;

27. приветства факта, че през март 2022 г. Агенцията е приела преразгледаните насоки относно подаването на сигнали за нередности; отбелязва изявлението на Агенцията, че през 2022 г. тя е повишила яснотата и видимостта на отделните канали за комуникация, с които разполагат служителите, като например доверени съветници или за подаване на сигнали за нередности; приветства освен това приемането на насоките относно публичния достъп до документи; приветства влизането в сила, считано от септември 2022 г., на решение на Агенцията 09/08/2022 за създаване на регистър за прозрачност, чрез който на уебсайта на Агенцията се публикуват срещи между висшето ѝ ръководство и икономическите оператори;

Вътрешен контрол

28. признава значението на външните одити за спазването на правилата за защита на данните, за да се гарантира високо равнище на защита във връзка с обработването на лични данни от страна на Агенцията; отбелязва, че през 2022 г. Агенцията непрекъснато е проследявала изпълнението на препоръките, включени в одитите, извършени от Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) относно ШИС, ВИС и Евродак; отбелязва, че през 2022 г. ЕНОЗД е извършил нова проверка на Евродак, ВИС и ШИС II, като проверката е била съсредоточена върху цялостното управление на сигурността на информационните технологии, инцидентите, свързани със сигурността, нарушенията на сигурността на данните, както и методологията и практиките за сигурно разработване и изпитване на системите, с акцент върху управлението на контрола на достъпа в различните среди; отбелязва, че според доклада за последващите действия на Агенцията извършеният от ЕНОЗД одит за 2018 г. относно ВИС и ШИС е със статус „приключен“, тъй като всичките 43 препоръки са изпълнени, а извършеният от ЕНОЗД одит за 2019 г. относно Евродак е със статус „частично изпълнен“, като 23 от общо 29 препоръки са изпълнени;

29. приветства годишната самооценка на Агенцията за нейната система за вътрешен контрол през 2022 г., която е довела до постигане или частично постигане на 81 % от критериите за мониторинг на вътрешния контрол на Агенцията; отбелязва, че според заключението от тази оценка системата за вътрешен контрол е налице, функционира и е ефективна, въпреки че са необходими някои подобрения например по отношение на прилагането на отчетността, предварителните проверки и управлението на договорите; отбелязва, че основен недостатък по отношение на принцип 10 „Избор и развитие на контролните дейности“ по компонент „Контролни дейности“ продължава да съществува за трета поредна година; отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е продължила да засилва своя контрол върху управлението на информацията чрез преразглеждането на политиката на Агенцията за дългосрочно съхранение на документацията и на процедурите за съхранение на документи, както и чрез приемането на насоки относно публичния достъп до документи; призовава Агенцията да продължи усилията си за намаляване на слабостите в областта на контролните дейности с цел смекчаване на рисковете, отнасящи се до постигането на целите на политиките и на целите на оперативния и вътрешния контрол;

30. отбелязва, че към края на 2022 г. степента на изпълнение на одитните препоръки от различни одитни и разследващи органи, е 63 %, като 20 препоръки са изпълнени от общо 32 подлежащи на изпълнение препоръки (изпълнението на 12 препоръки е било просрочено); отбелязва, че към края на 2022 г. са останали неизпълнени общо 33 препоръки, от които три са били „критични“; призовава Агенцията да изпълни все-още неизпълнените препоръки и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия напредък;

31. отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е поискала от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) да направи оценка на два случая на предполагаема измама при процедурите за набиране на персонал и на един случай на евентуално наличие на измамни дейности от страна на служител; отбелязва, че в отговор и на трите искания OLAF е решила да не започва разследване; отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е разгледала препоръки от разследвания на OLAF, свързани със случаи OC/2020/0441/A2 и OC/2017/1121/A2; приветства приемането на стратегията на Агенцията за борба с измамите за периода 2022—2024 г. заедно с план за действие, който включва 12 действия;

Други

32. отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е била съсредоточена върху осигуряването на видимост на постиженията на Агенцията и повишаването на обществената осведоменост относно нейната роля в обслужването на интересите на гражданите на Съюза и предоставянето на ИТ услуги на заинтересованите страни; приветства в този контекст Агенцията за завършването на нейния нов онлайн портал „Discover eu-LISA 2.0“ (Открийте eu-LISA 2.0), който предоставя на заинтересованите страни актуализиран преглед на основните задачи и дейности на Агенцията, както и за публикуването на специална брошура за отбелязване на 10-ата ѝ годишнина, като този юбилей е отбелязан от организацията в сътрудничество с чешкото председателство по време на конференцията на Агенцията „10 години като цифровото сърце на Шенген“, на която се изказаха 20 оратори и присъстваха 388 участници; поздравява Агенцията за това, че през 2022 г. е получила социалната награда Forbes за своите иновативни и вдъхновяващи инициативи в областта на публичната комуникация, отстояването на силното си етично призвание и използването на иновативни комуникационни стратегии, техники и инструменти; отбелязва подобряването на показателите на Агенцията в социалните медии през 2022 г.;

33. отбелязва, че през 2022 г. Агенцията е приела голям брой планове за сигурност и за непрекъснатост на дейността за своите основни работни системи, за да гарантира по-високо ниво на киберсигурност и устойчивост, както се изисква от правните инструменти, и е организирала учение в областта на киберсигурността с цел проверка на ефективността на мерките за сигурност, прилагани за защитата на централната ШИС; отбелязва, че Агенцията значително е увеличила равнището на мониторинг на корпоративните информационни системи, свързани с интернет, поради повишеното равнище на киберзаплахи, произтичащо от незаконната агресивна война на Русия срещу Украйна;

34. отбелязва продължаващото предоставяне на хостинг услуги за резервните системи на Frontex и на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището; отбелязва разработването и прилагането на „услуга на център за данни“ за централизиране на оперативното управление, наблюдението и планирането на капацитета на инфраструктурата в областта на информационните технологии, използвана от системите в областта на ПВР; отбелязва напредъка, постигнат по отношение на подготовката за бъдещия модулен център за данни, който ще осигури допълнителен буферен капацитет и увеличение с 50 % на капацитета за хостинг на нови системи в областта на ПВР; припомня значението на спазването на законодателството на Съюза, по-специално по отношение на защитата на данните;

35. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([2]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([2]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.